SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 169. **V Ljubljani,** v petek 25. julija 1890. **Letnik XVIII.**

Rusija in Nemčija.

Prihodnji mesec odpotuje nemški cesar Viljem II. na Rusko, da si ogleda tamošnje vojaške vaje v zapadni Rusiji. Dôba vladanja nemškega cesarja je še kratka, a vendar bode zdaj že drugič obiskal „belega carja“. Takoj po svojem nastopu na cesarski prestol je bil šel prvič obiskat svojega mogočnega soseda, in zdaj ga pojde, da vidi zmožnosti ruske armade. Ali utegne to nadzorovanje kaj utrditi evropski mir? Mogoče, da, mogoče pa tudi, da ne. Kolikokrat sta si ogledala umrli cesar Viljem I. in cesarjevič Friderik Viljem avstrijske čete pri Brucku, vendar pa to ni zabranilo vojske 1866. leta.

Da je vzbudil sedanji obisk nemškega cesarja mnogo pozornosti v političkih krogih, ima svoj vzrok mnogo globlje. Ta vzrok tiči v politiški oporoki cesarja Viljema I., ki je še na smrtni postelji opominjal svojega vnuka, naj išče in vzdržuje prijateljstvo z Rusijo. Te besede so napravile na sedanjega nemškega cesarja vsekako globok vtis. Saj je cesar Viljem I. ustanovil nemško državo, torej je moral vedeti, kako važno je za Nemčijo rusko prijateljstvo in kake vrednosti utegne biti še v prihodnje.

In res! Le rusko neutralnost mora zahvaliti Nemčija za svojo ponosno veljavo sredi Evrope, za svojo skupnost in pridobitev Alzacije in Lotaringije. Ruska neutralnost jej je pomagala do sedanje njene moči, sicer bi Nemčija ne bila, kar je dandanes. Da ni ostala Rusija proti Nemčiji neutralna, ne bi se bila 1866. leta spustila v boj z Avstrijo in ne bi bila zmagala, brez ruske neutralnosti ne bi bila imela nemško-francoska vojna 1870.—1871. leta tako ugodnih vspehov.

Cesar Viljem I. je pa te zasluge države ruske tudi pripoznal in se je jako težko lečil leta 1878 na berolinskem kongresu od svojega starega zavezника. Toda knez Bismarck je bil raztrgal to vez s svojo železno roko, meneč, da je Nemčija že dovolj pripoznala ruske zasluge. Posebno pa ga je strašila misel, da si utegne Rusija pridobiti svetovno oblast, ako se še nadalje ugaja želji njeni ter se jej prepusti Carjigrad. Nemčija je podpirala tedaj ruske terjatve, kolikor so jej dopuščali njeni interesi; več pa ni hotel storiti železni kancelar.

Od tedaj pa so razmere med Rusijo in Nemčijo napete. Kdo se ne spominja nesporazumenja med Nemčijo in Rusijo pri predzadnjem obisku ruskega carja na berolinskem dvoru; kdo ni bral v nemških časnikih protiruskih in v ruskih novinah protinemških člankov? Kdo se ne spominja, kako je zbirala ruska država ogromne čete ob nemško-ruski meji?

Od tega časa se je položaj vsekako izpremenil. Železnega kancelarja, ki je provzročil to napetost med imenovanima državama — morebiti proti volji cesarja Viljema I. — ni več na dotičnem mestu: v pokoji živi na svojem posestvu v Friedrichsruhe ter premišlja minljivost vsega posvetnega. Bil je v visoki državni službi, govoril veljavne besede, užival najviše časti in spoštovanje prvih državnikov, a vse je minulo, kakor blesteča se jutranja rosa in kmalu premine on sam, ki je z železno roko lepil nemško državo iz solz in krvi nesrečnih narodov. Bil je mož jeklene volje, trde roke in trdega srca. In da ni bilo temu tako, ne bi bila dandanašnji Nemčija, kar je. Dovršil in ostavil je véliki arhitekt svoje delo. To pa je baš vzrok, zakaj se politiški krogi toliko zanimajo sedaj za popotovanje nemškega cesarja na Rusko. Kako se bo obnašal ruski vladar proti Nemčiji in njenemu cesarju, ko ne vodi njunih korakov več bivši kancelar Bismarck, katerega je imel car za prvega nasprotnika Rusiji? Kake posledice utegne imeti za Evropo nemško-rusko približanje in sporazumenje? Sicer se ne bo takoj izpremenil položaj evropskih držav, vendar prijateljstvo med vladarji je imeniten faktor za mejnarodni mir. In baš za prijateljske razmere med vladarsko nemško in rusko carsko rodovino namerava nemški cesar Viljem II. obiskati ruski dvor.

Ali se povrnejo pri tej priliki tudi stare politiške razmere med Nemčijo in Rusijo, odkrila bode prihodnjost. Nikakor se pa to ne more zgoditi, da ne bi bili pri tem najvažnejši interesi avstrijsko-ogerske države izgubljeni. O tem je vsa Evropa le jedne misli: Rusija bi si podvrgla rada Balkan in dobila v svoje roke Carjigrad. Razven Nemčije in Avstrije nima nobena druga država volje in moči, da bi stavila zapreke tem ruskim željam. Ko bi pa dobila Rusija balkanski polotok in Carjigrad, imela bi ključ do srca Evrope, kar bi hudó zadelo Nemčijo in Avstrijo. To je bil tudi vzrok, zakaj se je bil knez Bismarck postavil z vso odločnostjo na berolinskem kongresu proti ruskim zahtevam ter sklenil zvezo z Avstrijo. Bismarck ni sklenil z Avstrijo zveze iz ljubezni do nje, marveč ker jo potrebuje za obstanek Nemčije. Njej je obstoj le tedaj zagotovljen, ako ima na svoji strani druge evropske države, ki bi jej prišle na pomoč v njenih zadregah. Sama, brez Avstrije, sredi med Francijo in Rusijo, izgubila bi svojo veljavo, svojo moč ter bi bila v največji nevarnosti za svoj obstanek. Vsekako je Bismarck težko ugovarjal ruskim zahtevam, a ugovarjal jim je, ker je dobro vedel, kaka moč je Rusija.

Iz strahu pred ogromno Rusijo ni ugodil njenim terjatvam, iz bojazni pred njo je sklenil zvezo z Avstrijo. Sozidal je arhitekt Bismarck nemške države lepo poslopje, zavaroval proti viharjem in nesrečam z močno zaslombo naše države. Kaj je naredil torej knez Bismarck na berolinskem kongresu Rusiji, lahkó uvidimo. Prizadejal jej je težek udarec, katerega ni pozabila do današnjega dné. Naj se tudi

LISTEK.

Marija Pomagaj.

(Po izvirniku „Redeatis“.)

V.

„Mati, kaj je vendar z Josipom? Kar mu je ded umrl, ves se je spremenil. K nam ga ni več, in če me od daleč vidi, ogne se me. — Mati, ali je res, kar se dekleta razgovarjajo, da ima Peter raji drugo nevesto kakor mene?“

„Kako moreš kaj tacega misliti?“ Ali ne poznamo Josipa od otročjih let? To je pa res, da si je dedovo smrt huje k srcu vzel, kakor sem mislila, in potem tudi med njim in očetom ni prave prijaznosti. Pa ga bom že zdramila, in ti, Jerca, bodi pametna in pomisli, da vaji Bog skuša, in zato moli toliko bolj goreče“.

Mati gré ob prvi priložnosti k Petrovim pogledat, kaj je vendar ž njimi. Bog hotel, da bi dedove čudne lastnosti ne bil vnuk podedoval. — Obnašanje Josipovo je bilo zares čudno, in ko bi ga ne bila dobro poznala, bi res lahko natolcevala in svoji hčerki prav dala. — Ko pa ubozega Josipa samega doma dobi, vsega užaljenega, ogovori ga ljubeznivo.

„Povej mi vendar, kaj te teži, Josip?“ vpraša ga. „Kaj pa imaš z očetom?“

Ali Josip ne more govoriti, ne more razodeti skrivnosti, ki je ubozega deda žalosti v grob spravila. Le toliko izvé Ana, da zares silna britkost njegovo dušo tare, in lahko natolcuje, da je oče ali ded, ali da sta oba hudodelstva kriva. Ubogi mladeneč si ne upa več Jerice za nevesto imeti, ker se oče huduje nad njim in se ga boji ko sovednika. — Josip Ani pove, da ga oče nič več ne jemlje na ribji lov in ž njim nič ne govori, in da je zato tako žalosten, da tudi pri sosedih ni dela iskal.

„To pa ne sme tako biti“, pravi Ana odločno, „delaj in moli, če ne britkosti zboliš. Govorila bom z Antonom, on zmeraj potrebuje delavcev — in čez 14 dni bo god naše ljube Gospe, tedaj pridejo ligvorjani na misijon, in o tej priliki boš britkost svojega srca odkril in Marijo prosil, naj ti pride na pomoč. Vedi, Josip, da si od otročjih let pod Marijinim varstvom. Pri naši ljubi Gospej. vedni pomočnici, še nobeden ni zastonj prosil“.

Ana je s tako materno ljubeznijo govorila, da je ubogi mladeneč prvič po tisti strašni noči zopet čutil nekaj polajšanja.

Kar mu je Ana svetovala, je storil, začel je moliti in delati.

VI.

Danes je bil praznik naše ljube Gospe, cerkvica in Marijin altar sta bila lepo ozaljšana. Ribiči so bili sicer ubožni, pa je vendar vsak za ta god podaril svečo ali cvetico, in vsi so prišli v Marijino svetišče. Starčke in bolnike so v cerkvico prinesli, da so se vdeleževali Marijinega praznika. Dva ligvorijana sta v ta namen prišla. Že prejšnji dan sta pridigovala in spovedovala, in sedaj je bilo že zopet silo veliko vernikov pri spovednicah od ranega jutra.

Ana je tudi prišla z vsemi otroci v Marijino cerkvico; lahko si mislimo, kaj vse je Marijo ondi prosila. Saj je bila mati, in zeló bridko ji je bilo gledati Jeričino bledo obličje in Josipa vsega potrtega. Kaj sta pa tudi uboga zaročenca sama čutila? Jerica je bila sicer vedno vesela, zdaj pa je bila vsa zamišljena in resnobna, žalost je razodevalo njeno obličje. Reva! sahnilo je njeno mlado življenje, in Josip je bil že skorej brez življenja. Ni ji mogel več reči, kako rad jo je imel, in tudi ni mogel zahtevati, da bi bila še njegova nevesta. Sin morilčev ni imel več pravice do nje in je tudi ni hotel imeti, da bi je ne zadelo prekletstvo, ki grehe očetov kaznuje v otrocih do tretjega in četrtega rodu.

Josip ostane pri cerkvenih vratih, in si ne upa iti naprej, ugleda pa vendar od tod Ano ž njenimi otroci, kako so klečali pred Marijinim altarjem, ter združuje svojo gorečo molitev z njihovimi prošnjami. Če je ni bilo več sreče zá-nj na zemlji, gotovo bi ga Jerica osrečila, ker je bila toliko dobra in pobožna.

Tedaj stopi o. Celestin na leco in začne govoriti. O kako globoko segajo njegove besede po-

sprijaznite nemška in ruska cesarska rodovina vsled zgoraj imenovanega obiska nemškega cesarja, vendar zeva med Rusijo in Nemčijo globok prepad, ki ga je provzročil bivši nemški kancelar Bismarck s svojo železno roko na berolinskem kongresu. P. Fr.

Iz Hrvatske.

(Izviren dopis.)

Ko so pred nedavnim časom pri volitvah v mestno zastopništvo v Dubrovniku zmagali Srbi, začelo se je zopet razpravljati po naših časopisih srbsko-hrvatsko vprašanje. Do zdaj je bilo obilježje za narodnost srbsko pravoslavna vera, kajti vsi pravoslavni v Dalmaciji, Hrvatskej in Slavoniji se zovejo Srbe, dočim so katoliki Hrvati. V Dalmaciji pa so zdaj malo dalje posegli, da so namreč tudi katoliki Srbi, kajti ravno izbrani mestni zastopniki so vere katoliške, pa se vendar za Srbe proglašajo. Dubrovnik je katoliški, ali po mišljenju srbski, in tako bi imela tudi ostala katoliška Dalmacija postati srbska.

Ko bi šlo tukaj samo za ime, ne bi bila stvar tako nevarna, saj se priznavajo Hrvatje in Srbi za brate; ali le-ta nova srbska stranka je proti zjedinjenju Dalmacije s Hrvatsko, tedaj protivnica sloge med bratskim narodom. To je za hrvatsko jedinstvo hud udarec, in če se bode ta stranka ojačala v Dalmaciji, imela bode prava hrvatska stranka zopet nove borbe, kakor jih je imela svoje dni z avtonomaško italijansko.

Ta prepir gotovo ne bi bil koristen za narodno stvar, in zjedinjenje Dalmacije s Hrvatsko bi se še bolj zavleklo, kar bi naše sovražnike le veselilo. Žalostno je res pri nas Slovanih, da se najde vedno prepiru vzrok na domačih tléh, in da smo vedno nesložni, če nas sovražnik ne tlači.

Kako bi mogli potem kaj veljati med ostalimi narodi, ki vsi složno proti nam delajo? Kako bi se mogli opreti Nemcu, Talijanu in Madjaru, ki pohlepno gledajo za našimi zemljami? Kako je bil Dubrovnik nekdaj slaven tudi na književnem polju; ali pisatelji niso zvali te književnosti srbsko, nego dubrovniško ali slovinsko, in danes je srbska samo zato, ker so se neki učenjaki, med njimi ne samo Miklošič, kateremu se je mnogo radi tega očitalo od hrvatske strani, nego tudi Hrvati sami izjavili za srbsko ime.

Pa če je že temu tako moralo priti, zakaj se tudi stranka zove srbsko ter se hoče deliti od Hrvatstva? Je li to potrebno? Kaj niso Dubrovčani Sloveni? Če so, so li zato boljši, ko se zovejo Srbe namesto Hrvate? Mi gotovo dvojimo. Kot pravi Sloveni gotovo ne bi smeli prepir med brati širiti, nego ga udušiti, ker je zánje tako škodljiv, kakor za ostale prebivalce v Dalmaciji.

Vsi hrvatski in srbski časopisi pišejo zdaj o tej zadevi; redki so v sodbi odmerjeni, kajti prepir med brati je po navadi vedno hujši, nego med tujimi. Najbolje in najtrezneje piše o tej zadevi zagrebški „Obzor“, ki svari obe stranki ter ju nagovarja na slogo. Odgovarjaje na pismo odličnega dubrovniškega Srba dr. Matijevića pravi „Obzor“ na ono točko, v katerej dubrovniški Srbi odbijajo aneksijo s Hrvatsko zato, ker se bojé, da bi se Srbi s Hrvati asimilirali, da Hrvati na to ne mislijo, ali javno izpovedajo: Ime srbsko Hrvati v trojednej kraljevini priznavajo in spoštujejo, in njihova je dolžnost, braniti avtonomijo srbsko na cerkvenem in prosvetnem polju; ali v trojednej kraljevini, na Hrvatskem, so vsi prebivalci hrvatski državljani. Tako mislijo na Hrvatskem najodličnejši Srbi; pa je potrebno, da se po tem ravnajo tudi po drugod. Hrvatsko pravo morajo priznati vsi prebivalci kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije; le na ta način je mogoče zjedinjenje z Dalmacijo. Če se od hrvatske strani večkrat napadajo Srbi, greši se še huje na srbskej strani nasproti Hrvatom, ali zato se ne sme prepir širiti med narodom, ki je v teh zadevah še nepodučen, pa zatorej tudi nerazdeljen; v boljših inteligentnih krogih pa so začeli tudi resnobno o tem razmišljati, kako bi se ta prepir mogel odstraniti.

Vsakdo izmed nas mora biti prepričan, da je v našem narodnem interesu in v interesu naše narodne bodočnosti dandanes največja potreba prava sloga med Hrvati in Srbi. Ta sloga pa se mora hitro vzpostaviti, kajti naši sovražniki jo znajo dobro rabiti proti nam, zakaj bi se dali tedaj mi od njih tlačiti, ko nam ni treba. Srbi morajo biti prepričani, da jim v Hrvatskej ne preti narodni pogin, niti avtonomna sloboda, kar jim je vse zagotovljeno že leta 1867 na hrvatskem saboru. Tukaj je treba le neumestne separatistične aspiracije udušiti, pa priznati brata za brata, in potem se bode dalo vse lahko izvesti. Le sloga nas more rešiti, ali s to slogo bi morali biti prešinjeni v Zagrebu, Spljetu, Dubrovniku, pa tudi v Ljubljani. Potem je potrebno jedinstveno delovanje v vseh naših političnih in narodnih vprašanjih. S tako složno falango imeli bi naši sovražniki v borbi slab vspeh, mi bi pa konečno dosegli svoj cilj. Le v slogi more biti naš obstanek zagotovljen.

---

slušalcem v srce, in kako čudovito se sveti obličje pobožnega govornika! Božje usmiljenje popisuje govornik z živo besedo ubogim ribičem. Če je tudi Gospod pretil kaznovati greh očetov v otrocih do tretjega in četrtega rodu, njegovo usmiljenje sega dalje, sega do tisoč rodov. Usmiljenje Božje je rešilo še razbojnika na križu — in očitno grešnico Magdaleno je spreobrnilo v svetnico. Le z resnično pokoro se mora grešnik obrniti k svojemu Gospodu in Zveličarju, ki je zá-nj trpel in umrl na gori Kalvariji in mu v Mariji dal mater, ki vsa usmiljena zá-nj prosi svojega Božjega Sina.

Kar je rosa suhi zemlji, to je bila Josipovemu srcu božja beseda. — Solze mu stopijo v oči. Ali je res tako? Ali hoče Bog tudi krvave grehe izbrisati? Ali njegovo usmiljenje tisočkrat presega njegovo pravičnost? In ali Mati Božja tudi zanj prosi svojega Sina? Ali si more odložiti težki kamen, ki je na njegovem srcu? Tako se vprašuje, pa ne več v obupnosti poslednjih dni — ker zopet veruje in upa in moli. — Vso svojo dušo hoče razliti v usmiljeno srce Zveličarjevo, spovedati se hoče.

Po veliki sv. maši se tudi res oglasi pri očetu Celestinu, — in pobožni mašnik je tudi precej pripravljen spovedati mladenča. „Duše reševati“ je očeta Celestina najbolj veselilo, kakor se veselé angelji nad grešnikom, ki se spokori.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. julija.

Notranje dežele.

Dr. Rieger. O nameravanem njegovem odstopu pišejo vsi listi. Vladni ga hočejo potolažiti, mladočeški pa prej ko mogoče pregnati iz javnosti. Naša misel je, da naj državnik tedaj odstopi, ki vidi, da ne more nič dobrega več storiti ali nič slabega zabraniti. Da, Rieger pa more še oboje, da si je 72 let star, zato upamo, da še ostane na svojem mestu. Brnski „Hlas“ piše: Umemo, da dr. Rieger hoče odstopiti z javnega odra. Dunajske obravnave, katere je gotovo podpisal le s tesnim srcem, so mu obtežile vodstvo. Mnogo pa je temu kriva dunajska vlada. Vlada sama je pospeševala mladočeško gibanje. Ako dr. Rieger odstopi, obžalovati bode morala največ dunajska vlada, ker potem bode še težje pomiriti stranke.

Baron Pino, deželni predsednik v Bukovini, bode v kratkem umirovljen zaradi očesne bolezni

Bukovinski deželni zbor šteje po zadnjih volitvah 14 Rumuncev, 7 Nemcev, 5 Poljakov in 3 Rusine. Deželni glavar bode gotovo zopet bar. Wassilko.

Vnanje države.

Srbija. Kralj Milan se je odločno oglasil proti poročilom, da namerava preosnovati vladni zistem, ali z opozicijonalno stranko odpraviti radikalno vlado. On nima bajè ničesar proti radikalni stranki, če ostane še za naprej na krmilu. Oglasil se je bil pa proti njej le iz zasebnih vzrokov, ker je videl v njenem postopanji premalo spoštovanja do kraljevske rodovine. Vladarstvu zaupa, ki v svojih zadevah v vsakem oziru pravilno ravná.

Bolgarija. Dopisnik „Newyork-Heralda“ je bil v razgovoru s Stambulovom v Sistovu. Stambulov mu je opomnil, da bolgarska vlada ne namerava Turčiji nič škodovati z razglasom nezavisnosti. Mnogo bode še posredovanja, predno bode Bolgarija nezavisna. Princ Ferdinand mora ostati; no, pa saj tudi ni nikoli mislil zapustiti Bolgarije. Ko bi Rusija našuntala Srbe, da bi pričeli vojno z Bolgari, če bi jo podpirala z orožjem in prostovoljci, unela bi se splošna evropska vojna. Bolgarija more postaviti na bojišče 200.000 dobro oboroženih môž.

Rusija. Pariški dopisnik „Mosk. Vêdomosti“ poroča novico bajè iz diplomatskih krogov, da knez Ferdinand zagotovo ostavi bolgarski prestol. Mej posamičnimi vladami se že vršé obravnave zaradi preosnove bolgarskih zadev. Dunajska vlada bajè želi, da bi vladali Bolgarijo trije izmed ljudstva izvoljeni vladarji, dokler se ne pregleda Bolgarijo zadevajoča berolinska pogodba. — Koliko je na tem resnice, pokazalo se bo v prihodnje.

Italija. Izredni pooblaščenec italijanske vlade za obravnavo z Anglijo o omejitvi angleško-italijanskih pokrajin v Afriki je ugodil italijanskim željam v tem smislu. Anglija je namreč pripoznala italijansko pokroviteljstvo čez pokrajino Somali za devetdeset let. Razven tega se je zajamčilo italijanski vladi, da se ne bode motilo ravnotežje ob Sredozemskem morji, če zasede Francija afriško pokrajino Tunis.

Francija. Povodom dvajsetletnice, ko je 19. julija 1870. leta Francija razglasila vojno, poslal je pariški „Petit Journal“ poziv francoski mladini v milijon iztisih. Poziv se glasi mej drugim tako-le: „Zamislite se z navdušenjem v zgodovino onega časa! Na Vas se zanašajo starejši, da dobite nekega dné nazaj, kar smo izgubili. Ta dan pride, mora priti. Nikoli ne pozabi večina francoskega naroda obeh naših pokrajin, naše Alzacije in naše Lotaringije. To resnico naj Vam položé na srce z navdušenimi, domoljubnimi besedami starejši francoski državljani; potem Vam bodemo izročili svojo domovino, potem ne sprejmete nikdar predloga, da bi se sporazumeli z onimi, ki so Vas napali 1870. leta. Če ste vredni krvi svojih očetov, prešlo bode stoletje, a ostal bode spomin na Vas. Nemcem recite: Poravnajmo stari račun, potem utegnemo biti prijatelji. Tako umejo oni, kateri so živeli 1870. leta, čez dvajset let to, kar se je drznilo imenovati zvezo z Nemčijo. Mislite vedno, kakor ti, mladina naša, in prišel bode véliki dan!“

Nemčija. Vsled članka, katerega je narekavsl knez Bismarck v „Hamburger Nachrichten“, piše „Novoje Vremja“ mej drugim tako-le: „Bismarck zavzema za Rusijo povsem drugo stališče, kakor tedaj, ko je vodil evropsko politiko s svojo odločilno roko. Seveda zavzema bivši nemški kancelar to stališče v času, ko nima več neposrednega vpliva na nemško vnanjo politiko. Lahko sumničimo, da izvira sedanja Bismarckova naklonjenost do Rusije in mržnja do Avstrije le iz njegove želje, da bi stavil zapreke nakanam svojega naslednika in cesarja. Ovirati ju hoče, da ne bi dobila Nemčija k svoji trodržavni zavezi še Anglije, Švedije in celó Španije. Na drugi strani pa ne smemo prezreti, da je nastalo nesporazumenje med knezom Bismarckom in cesarjem le zarad notranje politike. Kar se pa vnanje politike tiče, ima knez Bismarck še vedno kolikor toliko vpliva na mladega nemškega cesarja. Gotovo ni brez vsega pomena, da se meša knez Bismarck v pogajanja, ki se vršé sedaj med Berolinom in Dunajem povodom bolgarskih zadev.“ — Iz Berolina se poroča dné 23. t. m.: Voditelji socijalnih demokratov nameravajo, ko preteče socijalistiška postava, priti v Berolin, od koder bodo stranko, v kateri so nastala nesporazumenja, znova organizovali. Poleg Bebela ménijo tudi Liebknecht, Singer in Auer nastaniti se v Berolinu ter delovati v tem smislu.

Španija. V sosedni prekmorski deželi Maroko so napali Arabci španjsko konjištvo. Španjska vlada je poslala tja čete, da zabranijo hujšo nesrečo. — Vojni minister je zaukazal guvernerju v Melilli, da postopa z vso energijo proti nadaljnim napadom Arabcev. Minister vnanjih zadev je pa opomnil španjskega zastopnika v Tangerji, da vloži pritožbo na maversko vlado. — Kakor zagotavljajo brzojavna poročila iz Barcelone, nastali so zopet nemiri med delavci. Ker so nekateri delavci v Vallsu zopet sprejeli delo, zbrali so se štrajkujoči delavci ter razgrajali. Oblastva niso mogla proti njim kar nič opraviti. Pobili in zdrobili so vsa okna v tovarnah. Še-le meščanska straža je naredila mir in red.

Belgija. Iz Bruselja se poroča 23. t. m.: Kralj je prišel v mestno hišo, da sprejme povodom vladne slavnosti adreso občinskega svèta. Ko je sprejel omenjeno adreso od župana, je zahvalil občinski svèt za počaščenje. V svojem nadaljnem govoru je opomnil pred vsem procvitenje mesta Bruselja v zadnjih šestdesetih letih in izrazil najtoplejše želje, da bi še zanaprej mesto tako cvetelo. Na besede županove, da skrbi kralj očetovsko za vse svoje podložnike, rekel je kralj: „Da, to moje mišljenje bode še le z menoj minilo. Druge želje nimam, kakor ustreči volji in želji svojih državljanov.“

Turčija. Iz te divjaške države ne prihajajo poročila o blagotvoriteljnih društvih, a tembolj o nemirih, pobojih, roparjih in tolovajih. Tako novico prinašajo listi zopet iz Turčije, kjer se je prikazala roparska druhal pri vasi Vakufu blizu Dedeagača. Imenovani tolovaji napadajo popotnike ter zahtevajo od vsakega 400 funtov odkupnine. Že do 200 popotnikov je zadela ta usoda.

Amerika. Kakor zagotavljajo poročila iz Novega Jorka, sklenila sta dva ministra zavezo z Guatemalo ter terjata v imenu združene Srednje Amerike, da se general Eceta odpové vrhovni vladi čez Sansalvador, da se osnuje zopet postavni red, kakor zahteva uprava. Vsem onim, ki so se vdeležili revolucije, so obljubili pomiloščenje. Guatemala nabira bajè čete ob sansalvadorskih mejah, da bode vspešnejše njeno postopanje proti generalu Eceti.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane. 20. julija. (Dijaška in ljudska kuhinja.) Med najkoristnejše dobrodelne

(Dalje v prilogi.)

zavode glavnega našega mesta spada brez dvoma tudi dijaška in ljudska kuhinja. Osobito z ozirom na mnogobrojne revne dijake je ta zavod velike vrednosti. Marsikak dijak je že in bode še dovršil svoje študije, kateri bi bil moral po dobrotnih hišah prositi preživila, da ni dobil v dijaški kuhinji potrebne hrane. Ljudska kuhinja je zavod, kateri ne išče dobička, temveč njegova naloga je, revnim ljudem in dijakom za majhen denar dajati nepokvarjene in zdrave hrane. S primeroma majhnimi dohodki izvršuje odbor svoje človekoljubne namene. Želeti bi bilo, da dobrodelni zavod najde obilne vsestranske podpore. Vsemu odboru, osobito pa blagim damam je zagotovljena občna hvala za njih požrtovalno delovanje.

Nekaj pa je, kar obiskovalcu ljudske kuhinje ne ugaja, to so pa njeni neprikladni prostori, neprikladni zato, ker morajo dijaki v enem in istem prostoru z drugimi gosti obedovati. Gotovo mora marsikak dijak osobito v začetku premagati mnogo sramožljivosti, prej ko se privadi tuje nenavadne druščine. Po našem skromnem mnenji bi se z neznatnimi troški prostori dali toliko predelati, da bi dijaki ločeni od drugih gostov v posebnem prostoru obedovali.

Pa tudi to nam ni všeč, da si morajo dijaki sami iz kuhinje v obednico jedila nositi. Ako za postrežbo ni poslov najetih, morda bi se našle roke, katere bi hotele sramožljivim dijakom jedila na mizo nositi. Mej počitnicami dalo bi se marsikaj prenarediti. Naj bi našle te vrstice v poklicanih krogih prijazen odmev.

Iz Celovca, 21. julija. (Zveza slovenskih posojilnic.) Mi imamo sicer že nekako zvezo slovenskih posojilnic, „Zadrugo“ v Celju. Ta zveza je pa le bolj moralna in statistična. Tudi neki dopisnik iz Krškega je nedavno priporočal tesnejšo zvezo med posojilnicami; pa tudi on se izogiblje glavne, denarne strani; tudi zveza po njegovem nasvêtu bi nam malo koristila. Najpotrebnejše bi bilo, ko bi slovenske posojilnice napravile jednako zvezo gledé denarnega prometa. Marsikatera posojilnica ima preveč denarja in ne vé, kam bi ga hitro oddala; zopet druga ima premalo denarja, in ne vé, na katero posojilnico bi se za pomoč obrnila; treba je včasih pisati na tri ali štiri posojilnice, prej da se dobí ugoden odgovor. Potreben bi bil tedaj skupen urad, kateremu bi se naznanjalo pomanjkanje ali preobilost denarnih vlog. Tisti bi potem brž vedel kje je pomoč za prvo ali drugo, ter bi posredoval. Ko bi vsaka posojilnica v razmeri svoje velikosti nekaj vplačala vsako leto za skupni urad, imel bi tisti lahko posebnega uradnika, ki bi se pečal samo s posojilničnimi zadevami, pomagal pri ustanovi novih posojilnic, izdelal vsako leto poročilo o vseh naših posojilnicah, vredoval skupni list „Zadrugo“ itd. Na Koroškem se ta potreba vedno bolj kaže, in če druge posojilnice ne bodo pri volji, bodo koroške same naredile tako zvezo, da si bodo v potrebi med seboj pomagale. Potem se lahko naredijo posojilnice tudi v takih krajih, kjer je veliko pomanjkanje denarja, in je to edini zadržek, da se ne morejo ustanoviti. Naj bi torej štajerski rodoljubi, če jim ta misel ugaja, sklicali jeseni enkrat skupno zborovanje zastopnikov vseh slovenskih posojilnic, da bi se o tej stvari posvetovali, sklenili povsod enako visoke obresti itd. Po sedanjem stanju kredita zadostuje, ako se vložnikom plača po $4\frac{1}{2}\%$, od dolžnikov pa jemlje na dolžna pisma $5\frac{1}{2}\%$, na menjice pa 6%. To bi lahko sprejele vse posojilnice, sicer je vzajemno delovanje nemogoče. Kajti če kaka posojilnica posojuje za $5\frac{1}{2}\%$, ne more od druge posojila vzeti, ki tirja 6% obresti.

Z Dovjega, 21. julija. Lisica je zvita, a tudi predrzna tatica. Že dlje časa nam dela Dóvžanom ta žival škodo in kvar ter je celó takó predrzna, da ne samo po noči, temveč tudi po dnevi o poldne odnaša ljudem kokoši izpred — nósa. No, kaj tacega pa še ne! Ne smete se čuditi, če hodijo pri nas okoli piščeta brez koklje, koklje brez piščet, petelini brez — repov! Kaj ne, da je to čudno, kakor je pri nas marsikaj čudnega. In to se godi že dlje časa, že več tednov. Kako predrzna je že postala ta žival, naj pojasni eden sam slučaj.

Neki posestnik sliši zjutra za doré nemir med svojo kuretnino. Gré gledat. Res — lisica! Hitro pograbi najprvo reč, ki mu je v roko prišla ter telebi v škodljivko. Toda mislite, da je ta pobrala kopita? Kaj še! Vsede se nekoliko korakov stran od gospodarja ravno na ono stran, kamor jo je zadel, ter gleda vanj. Seveda je gospodar potem druge strune navil, da je odgnal predrzno roparico. No, veste kaj, to je pa že skrajna, prav lisičja predrznost! Ljudje so kaj razburjeni, ker se jim godi taka škoda in kvar. Pri enej sami hiši odnesla je kacih 24 kljunov. Čudno, da se od lastnika lova g. Galléta nič Dóvžanom v obrambo ne stori. Da bi vendar kdo podrl s kakim pihalnikom škodljivo žival. Že marsikdo bi jo bil izmed Dóvžanov podrl, toda drugje pravijo — ne smeš! In tako nam zvita lisica še nadalje žré našo kuretnino in se masti z njo. Res, da je lisičja koža nekoliko cenejša po leti kakor po zimi, vsekako pa je naših kur bolj škoda, kakor pa lisičje dlake, in če ima kdo pri nas lov v najemu, mu mi nismo dolžni divjačine z našo kuretnino pitati. Gospod lastnik lova je tedaj prošen, da naredi potrebne korake vaščanom v varstvo, da ne bodo primorani zavarovati se na — kure!

Iz Ptuja, 24. julija. „Slovensko pevsko društvo“ začelo je ravnokar razpošiljati vabila k vdeležbi slavnosti, ki se bode vršila v Mariboru dné 10. avgusta t. l.

V kratkem času svojega obstanka pridobilo si je to društvo toliko simpatij med prijatelji slovenskega petja in narodne omike, da so postali njegovi letni shodi najpriljubljenejša zbirališča, ki ne privabijo samo slovenskega razumništva iz vseh kotov južnega Štajerja, temveč tudi obilo milih nam bratov iz sosednih pokrajin. Ker se je dozdaj razvoj slovenskega petja pri vsakem shodu sijajno pokazal in napredek od leta do leta bolj razvijal, nadejati se je, da bode tudi letošnji nastop dosegel v vsakem oziru še lepše vspehe.

Od nekdaj so se veselili Slovenci mičnega petja in radi poslušali mile glasove tudi o tužnih dnevih svoje bridke bêde in svojih hudih stisk. To veselje do petja ohranil je slovenski narod do današnjega dné.

Slovensko pevsko društvo, katerega udje se nahajajo po vseh za narodno napredovanje kolikortoliko probujenih krajih, združilo je mnogo pevskih močij, ki si prizadevajo s skupnim petjem, vsakemu občutnemu srcu najbolj priljubljenim sredstvom, gladiti pot do omike, po katerem se pomiče naš narod, da si pridobi tudi on veljavo med narodi.

Komur so dragi mili glasovi slovenskih pesmij, kdor ljubi slovenski narod, kateremu na blagor se vrši vse delo tega društva, naj mu bode prijatelj in podpornik, na kakoršen način mu je le mogoče. Komurkoli je mogoče, naj se vdeleži napovedane slavnosti; komur je podaril stvarnik dar petja, naj pristopi k temu vse narodne ljubezni vrednemu društvu kot sodelavec; kdor pa ni zmožen petja, naj mu bode podpornik.

Da so naše nade o mnogobrojni vdeležbi tega praznika opravičene, kažejo že zdaj jako vesela poročila od vseh stranij, kamor so se poslala vabila.

Iz tržiških toplic, 17. julija. (Tresk v društvo „Pro Patria“; sežiganje mrličev; kujanje delavk; novodošli topličarji.) Ko sem došel danes 17. t. m. ob 10. uri iz toplic v svoje bivališče, pové mi moj znanec, da je danes novo izšli tržaški dnevnik „Il Mattino“ prinesel za „irredentovce“ tu- in onostran državne meje strašanski tresk in krôp, ki je uničil vsaj začasno — vse njihove nade! Po obedu grem v bližnjo kavarno, kjer berem od besede do besede na drugi strani v 2. predalu (list ima 6 predalov na veliki pôli) ta-le članek (Dovolite, da ga prevedem po besedi·):

„V naši hiši“: Razpuščenje društva „Pro Patria“! Uradni list („l' Osservatore Triestino“) prinaša to-le naznanilo: „C. kr. ministerstvo notranjih zadev, z brzojavko 10. julija t. l. št. 2897, je našlo za potrebno izdati odlok na temelju § 24. postave z dné 15. novembra 1867, št. 134, da se razpusti društvo „Pro Patria“. S tem se objavlja z dostavkom, da z razpuščenjem društva jenjajo tudi pogoji pravnega obstanka podružnih skupin, obstoječih v Primorju. V Trstu dné 16. julija 1890. Za c. kr. namestnika: Reya.“

„Il Mattino“ se čudi temu ministerskemu odloku ter ga kritikuje po vsebini blizo tako-le: „Niso nam znani razlogi (tako!), kateri so dali povod vladi, da je tako britko nas zadela in odvzela naši narodnosti najzdatnejše postavno varstvo proti napadom naših protivnikov. Ni gotovo, da bi z nekoristnim in bolečinskim obdolženjem mogli zdaj rešiti, kolikor se je zgubilo na en mahljej.

Vendar-le mi ne moremo drugače, kakor saj najmanje zagotoviti, da leži težka odgovornost na tistih, katerih nezmernost, katerih sebični smotri in izjemno osebni so menda zakrivili, da se je razpustilo društvo „Pro Patria“.

Menda še nikdar (!) se ni porodila v Avstriji kaka italijanska ustanova z bolj čistimi (?) nameni, nobena ustanova si ni nabrala od prvega začetka tako vročih simpatij, požrtvovalnosti in gmotne podpore na tako obširni stopnji, kakor „Pro Patria“. (Reci: „pro patria d' Italia“!)

Poleg tega je treba enako pripoznati, da društvo „Pro Patria“, postavljeno trdno na nedotakljivo besedo državne ustave, dozdevalo se je odločeno za naglo procvitanje in napredovanje ter da se postavi v malo letih kot mogočen jêz naše narodnosti z istim pravom, s katerim činijo od ene strani Nemci in od druge strani pa Slovenci, da procvitati in napredujeti društvi „Schulverein“ in „sv. Cirila in Metoda“.

Mesto tega, evo nas že razpuščene! Mi ponavljamo: težka odgovornost leži na onih, ki so posredno ali neposredno dali povod tej ostri naredbi; težka odgovornost vzlic vsej italijanski narodnosti naše države, ki se nahaja vsak hip neoborožena nasproti „Schulvereinu“ in društvu „sv. Cirila in Metoda“, vzlic Nemcem in Slovanom.

Nasproti nepremagljivi dejanjski resnosti tega čina ostane le še ena pot odprta rodoljubom, ki so dobre volje: Naj se reši, kar se dá še rešiti, ter današnja skušnja naj nam bode učiteljica za jutri. Vrh vsega pa naj se nikar ne pozabi, da obramba naših pravic je nedotakljiva, ker je postavljena pod rešilno varstvo ustavnih pravic; vzdržujmo se torej v krogu teh mêj ter zaupajmo v svoje moči in v našo dobro pravico!“

Vi ne veste, kako mi je dobro dêlo v srcu čitajočemu to lahonsko nevoljo potem, ko sem Vam opisal v dopisih od 15. in 17. t. m. razgrajanje „Irredente“ v našem Primorju. Naj bi vlada vedno po tem potu dosledno postopala in Primorje z Istro bi bilo kmalu očiščeno irredentovske golazni, kakor jo je očistil pokojni fem. Rodić v malo letih v Dalmaciji. Za zdaj smo Slovenci tudi s tem zadovoljni, kajti mi ménimo za trdno, da vlada ne bo ostala na polovici pota. Čudno pa se mora vsekako dozdevati, da biva ob objavi tega ministerijalnega odloka ravno zdaj c. kr. namestnik s svojo soprogo tukaj v toplicah in da je na tem razglasu podpisan njegov namestnik Reya. Mar je to zgolj slučaj ali kaj? . . .

„Il Corriere“ in „l' Eco“ sta si hudo v lasêh zastran sežiganja mrličev; prvi zato, da bi storilo brezverstvo in masonstvo korak naprej; „l' Eco“ pa brani krščanski pogreb z najlepšimi verskimi razlogi in vzgledi, da ga je veselje brati, ko bi bili „Corrierovci“ le količkaj zmožni resnico spoznati in jo sprejeti! — Prav ima „l' Eco“, rekoč, da ni upal, da bode neverskega „Corriera“ o boljšem prepričal, kajti njemu so logični razlogi budalosti in njegove neslanosti pa dobri razlogi. To je stara „štoria“! Mi bi pa rekli, da je zastonj umivati zamorca in da volk dlake ne menja, če tudi se obleče v ovčjo obleko, kakor razvpiti židovsko-liberalni list „Il Corriere“, ki je poln farizejstva, ker pravi, „da on spoštuje verski čut, ali on tisti razločuje od teokracije“. Naj blagovoli „Il Corriere“ molčati o imenih in rečéh, ko niti ne pozná njih pomena! „l' Eco“ ga naravnost svari, rekoč, da on („Corriere“) hudo napada katoliški čut, goječ v ljudstvu upor proti papežu in škofom in da se ne more storiti bolj hudobnega in vrtoglavega dejanja proti cerkvi, kakor podpihovati in gojiti takšen upor. V tem oziru je „l' Eco“ vse hvale vreden, ker ne le da ima gladek slog in versko učeno pisavo, marveč on je vernim italijanskim Primorcem tako potreben, kakor vsakdanji kruh.

Furlanske ženske, ki delajo v predilnici Lenassi-ja pri Solkanu, so ustavile delo, pritožujoč se radi prav slabe hrane, katero prejemajo. Začasno se je kujanje poravnalo. Ni pa čudo, da se revice pritožujejo radi kuhinje, kajti one morajo delati od 4. ure zjutraj, do 8. zvečer, (!) torej bi bilo spodobno, da se boljše z njimi ravna. Družbino vprašanje provzročujejo večjidel gospodarji tovarn, ki delajo z ubogimi delavci kakor s sužnji, le da na drugačen način, da ni lahko blizu priti s postavo

takšnemu nečloveškemu ravnanju z belimi robovi. Krščanska ljubezen ima le en sam paragraf, kateri pa velja več, kakor onih sto. Ona pravi: „Ne delaj drugim, česar nečeš, da bi tebi storili drugi:“ Ko bi bogastva lakomni gospodarji tovarn to zapoved le količkaj spolnovali, bilo bi manj vzroka h ščuvanju in kujanju Pa kdo jo spolnuje? Zapovedi krščanske vere cenijo nekateri mogotci in drugi toliko kot staro šaro. Od tod vse hudo, zlasti v Evropi, kjer se varuje mir z 10 milijoni pušk in bodalov ter mnogo tisoč topov, da nas more takšen strahovito oborožen mir gmotno prej ali slej končati, kakor je baje malik „Kronos“ požrl sam svoje otroke!

Naj h koncu tega dopisa popravim oni pogrešek v prejšnjem dopisu: Tisti Rus, ki je došel iz Rige v Estlandiji sèm v toplice, ne imenuje se Estoff, ampak Ewatz, kakor sem danes boljše pogledal v imenik topličarjev tržiških. Zapisnik gostov kaže danes 145 oseb, večjidel iz Primorja in Trsta. Med novo došlimi je tudi polkovnik iz Gorice in nekaj tudi iz onostran državne meje, s katerimi sosedi smo si zdaj še prav posebni prijatelji, (?) odkar so častniki videmske posadke obiskali naše častništvo v Gorici in to pa one v Vidmu, seveda oboji v civilni obleki. Enako so obiskovali tudi piemonteški častniki Radetzkega in njegov generalni štab še v začetku 1848. l., malo pred vstajo in vojsko. Naši častniki jahajoči na konjih so bili tudi od ljudstva v Vidmu burno in navdušeno sprejeti, če pa tudi tako iskreno, kakor od naše strani, to je drugo vprašanje po pregovoru: Za misli se ne plačuje carina.

Iz tržiških toplic, 18. julija. (Nasledki treska v društvo „Pro Patria“; sežiganje mrličev je šega Indijanov!) Ne morem si kaj, da Vam pred odhodom iz toplic pišem še en dopis, in Vam naznanim, kako strahovito je pretreslo vladno razpuščenje „Pro Patrie“ vse panitalijanske kroge, zlasti v Trstu in Gorici. Kako stiskajo irredentovci svojo nevoljo med zobmi proti oni naredbi, ki jim je dala vedeti, da so oni še v Avstriji, katera jim je bila v vsem dosihmal preveč popustljiva mati, tako da so grešili na to njeno prizanesljivost! Da se o tem govori v vsaki družbi in vseh slojevih nižjih in višjih, to je samo ob sebi umevno, kajti „Pro Patria“ je nagloma prekvasila vse slojeve irredentovske svojati v Primorju in drugod po podružnicah. Da so vsi panlahonski listi, razven tržaškega „il Cittadino“, ki velja za poluradni list, izražali svojo nevoljo bolj ali manj glasno, je naravno. Najbolj glasen in nevoljen je bil znani „Indipendente“, ki je bil radi tega dné 17. t. m. tudi zaplenjen, sapo so mu celoma zaprli. Že pred tem dnevom razglašenja vladne naredbe proti laškemu irredentovskemu društvu so policijsko preiskavali stanovanje vrednika „Indipendenta“ dr. Reggia. Kmalu potem je došla vladna naredba, katero sem „Slovencu“ z dopisom dné 17. t. m. takoj od besede do besede odposlal. Dovolite mi, da dopolnim danes oni dopis, kakor sledi:

Oni večer (dné 16. t. m.) ob enakem času z namestniškim poročilom se je naznanil predsedniku društva „Pro Patria“ dr. Atiliju Cofler-ju ta-le odlok: V dotiki z razpuščenjem društva „Pro Patria“, odločenim z razglasom vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev z dné 10. t. m št. 2897, je naloženo c. kr. policijskemu vodstvu z ozirom na § 27. postave 15. novembra, da naj zapečati z uradnim pečatom družbene prostore ter sprejme v varstvo denarne vrednosti in zaloge razpuščenega društva.

Po obsegu tega odloka je pooblastila policijska oblast komisarja g. Contin-a in policijskega agenta g. Miglioranza, da izvršita zapečatenje družbenih prostorov. Dr. Cofler in odvetnik Nobile, ki sta bila pričujoča, sta naredila ugovor proti tej naredbi. Vsled te naredbe so bili tudi otroci (nad 100) te šolske družbe na Gréti dné 17. t. m. ob 8 ½ uri iz šole domov poslani, kateri seveda niso mogli umeti, zakaj so morali iti iz šole, dokler se jim ne bode naznanilo, kdaj se zavod zopet odpre. Ob 10. uri je došel komisar tržaške policije g. Vidic, spremljan od nadzornika in dveh straž, ter postavil pečat na šolska vrata v navzočnosti oskrbništva otroškega vrta. Oni večer (16. t. m.) in včerajšnji dan so prišli policijski agenti v vse javne prostore, kjer so bile nabiralnice odločene v nabiro denarja za društvo ter so jih seboj odnesli. Zaplenil se je tudi ves pri bankah naložen denar tega društva proti zapisani izročbi dotičnih svot od strani društvenega denarničarja dr. Laudija. Svota nabranega denarja v Trstu in Primorju znaša blizo 23.000 gld. v gotovini, ona za trentinski okraj pa blizo 10.000 gld. Vsled tega „strésa“ je naredil predsednik društva svoj ugovor, včeraj pa utok proti naredbam c. kr. policijskega vodstva. Pa vse to bo menda toliko izdalo, kakor pravi laški pregovor: „un bucco nell acqua“, to je, narediti luknjo v vodo!

Tudi v Gorici je, kakor piše „il Corriere“, vsled tega ministerijalnega odloka odnesla policija vse nabiralnice iz javnih prostorov ter je zapečatila vse listine društva pri vodstvu društvene podružnice.

Ob polu deseti uri zvečer 17. t. m. sta zapečatila dva komisarja z županom v Podgori pri Gorici, katero vás je že prekrstila „Irredenta“ v „Piedimonte“, vrata šole „Pro Patrie“ in šolo z otroškim vrtom pri Sočinem mostu.

Vkljub tem naredbam so si tržaški Lahoni drugo umislili. Dr. Cofler, predsednik in oskrbnik društvenega premoženja, je ponudil mestnemu odboru, da odstopi otroško šolo „Pro Patria“ na Greti tržaški občini z vsem imetjem in ves oni prostor za telovadstvo.

Da je mestni odbor z veseljem sprejel 17. t. m. zvečer jednoglasno to „velikodušno“ ponudbo, ni treba omeniti, in da bode mestni odbor temu pritrdil, o tem ni dvomiti. Na ta način mislijo šolo tamkaj ustanovljeno v isti smoter nadaljevati in tako vlado prekaniti, ko bi se dala! Jedini „Il Cittadino“ si upa očitati zavetnikom „Pro Patrie“, obžalujoč sicer te ostre vladne naredbe proti tako koristnemu društvu, da so društveniki sami krivi tega razpuščenja, ki se s svojo nepremišljeno nezmernostjo pospešili podrtje društva, rekoč jim: „Društvene ustanove so dobre, ljudje pa slabi!“

„Il Piccolo“, kakor vsi tržaški lahonski listi, taji vzroke, ki so visoko vlado k temu koraku navedli, ter se obrača z nevoljo proti vsem listom nemškim in panslovanskim, — kakor jih imenuje v svojem srdu, — zlasti pa proti „Triester Zeitung“, „Politiki“ in „Diritto Croato“ v Pulju. Čenčajo tudi, da so to naredbo provzročili Slovani, ki imajo neizmerni vpliv (!) na vlado itd.

Vkljub temu se nádeja „Il Mattino“, da bode visoki kasacijski dvor uvaževal utok ter zopet društvo dovolil!!!

V isti številki „Il Mattina“ se bere na 3. strani brzojavka z Dunaja, da se bode tudi društvo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpustilo. Mar ne postopa tisto vselej v postavnih mejah avstrijskega domoljubja? Razlika med bivšo „Pro Patrio“ in našim versko-narodnim društvom je kakor noč in dan! — Pravična pa se mi dozdeva zahteva „irredente“, naj bi se razpustilo tudi društvo „schulverein“, ker ima tudi ono svojo zvezo zunaj državnih mêj — v Berolinu! Toliko o tej za nas važni in veseli dogodbi!...

Goriški list „l' Eco“, ki zavrača „Corriera“ zastran šege sežiganja mrličev, pravi, da je to paganska šega, katero imajo še Indijani ter vredno bi bilo pač, da sprejme od njih omiko! Temu se ni čuditi, ker se vrača današnja človeška družba v paganstvo z naglim tekom ter v 19. veku „napreduje nazaj gredé“! Za nas katolike je to dovolj, da je tudi sedanji modri papež zavrgel to šego sežiganja mrličev.

Dnevne novice.

(Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista je bila zapljenjena zaradi uvodnega članka „Bismarck brez konca“. Današnja številka ima pol pôle priloge.

(Presvetli cesar) je povodom deželne razstave meseca avgusta in septembra 1890 v Gradci daroval c. kr. družbi za povzdigo konjereje na Štajerskem 100 zlatov in srebrno tobačnico; ta dar naj se dá kmečkemu konjerejcu.

(Prevzvišenemu gosp. knezoškofu) poklonila se je včeraj dopoldne povodom njegovega današnjega imendné vsa ljubljanska duhovščina pod vodstvom mil. gosp. stolnega prošta dr. Klofutarja.

(„Katol. politično društvo“) priredi, kakor smo že sporočili, prihodnjo nedeljo dné 27. t. m. ob 4. uri popoldne v Smledniku shod, na katerem bode preč. g. kanonik Klun poročal o državnem, dež. odbornik g. Detela pa o deželnem zboru. Povabljeni so člani in prijatelji društva.

(Shod v Celovcu radi železnice Divača-Loka-Celovec.) Deželni odbor koroški poslal je trgovski in obrtnijski zbornici naslednji vspored, kateri bode podlaga skupnim razpravam odposlancev raznih korporacij, katere se bodo radi gradnje železnice Divača-Loka in čez Karavanke skozi Rožno dolino v Celovec v glavnem mestu Koroške vršile: 1. Gosp. deželni glavar otvori skupščino 28. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v zbornici deželnega odbora koroškega. 2. Poročevalec deželnega odbora poroča o zgradbi c. kr. državnih železnic ter utemeljuje naslednje predloge: Skupščina naj ukrene: a) da se zgradi neodvisna, samosvoja, kolikor mogoče kratka železnična zveza med pristaniščem tržaškim in obrtovitimi severnimi deželami avstrijskimi, to zahtevajo ne samo koristi mesta tržaškega, ampak tudi gospodarstveni interesi zahodne polovice države avstrijske; b) taka najkrajša zveza bi bila železnica od Divače do Loke in čez Karavanke skozi Rožno dolino do Celovca, katero bi bilo najprej zgraditi; c) c. kr. državna vlada se prosi, da bi gradnjo proge od Divače do Loke in čez Karavanke do Celovca razpravljala kot nujno, in kar najprej ukazala, to črto izmeriti; d) deželni odbor koroški se prosi, da po smislu ukrepov a), b), c) sestavi prošnjo, dobode podpise vseh v današnji skupščini zastopanih korporacij, izroči jo potem na poseben dogovorjen način c. kr. vladi in odpošlje do obeh zbornic državnega zbora; e) v današnji skupščini zastopane korporacije naj si prizadevajo, da se v deželnih zborih in v državnem zastopu izvedejo današnji ukrepi a), b), c).

(Maturo na ljubljanski gimnaziji) so delali osmošolci v dveh oddelkih. V prvem je bilo 30 dijakov, od teh je 5 napravilo maturo z odliko, 14 povoljno, 9 jih bode ponavljalo čez dva meseca, 2 pa čez jedno leto. V drugem oddelku je od 33 maturantov 11 napravilo maturo z odliko, 18 povoljno, 2 bodeta ponavljala čez dva meseca, dva čez jedno leto.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je podelil davkarju g. J. Zupančiču v Vel. Laščah povodom njegovega umirovljenja zlati križec za zasluge s krono.

(Iz Ljutomera) se poroča, da se je tamošnji okrajni glavar baron Mac Nevin odpeljal nekam na Tirolsko na večtedenski dopust. To se je morda zgodilo, da se omenjeni gospod odpočije od dela in truda za časa volilne agitacije proti dr. Dečku.

(Umrla) je dné 23. t. m. v Bledu baronica Kristina Lazarinijeva. Truplo je bilo prepeljano danes dopoldné iz Bleda v Smlednik in ob 3. uri položeno v rodbinsko rakev.

(Zadnja „Edinost“.) Ko smo dovolili prostor našemu poročevalcu iz Trsta o znani stvari, storili smo to z namenom, da bi opozorili na nedoslednost. Pristavek o slovenskih napisih in trgovcih pa saj po našem mnenju ni bil napisan z namenom, hujskati zoper „Edinost“, zakaj smešno bi bilo, hujskati zavedne slovenske trgovce, ako sami imajo dobro voljo. No nekdo (najbrže grešnik sam) hotel se je izvleči iz zadrege na naš račun, zato smo morali vnovič našemu poročevalcu prepustiti nekaj prostora. Njemu in nam gotovo ni do osebnosti, kakor to nekdo krivično trdi v zadnji „Edinosti“. To je prazna slama, da bi mi stisnili ostro orožje v roke onih slov. trgovcev, ki se branijo slovenskih napisov. Národni stvari tudi nismo škodili. Da bi si mislili gospode pri „Edinosti“ kot same slovenske izdajalce, to je domišljija dotičnega sotrudnika „Edinosti“. Kar se tiče agitacij itd., o tem molčimo, ker nam je bilo do stvari, naj jo je zakrivil zastopnik ali vrednik „Edinosti“.

(Veselica slovenskih abiturijentov v Ljubljani.) Prejeli smo naslednje vrstice: Mnogozaželjeni čas počitnic je slednjič napočil dijakom, trudečim se celo leto, da si priboré omike in olike. A počitnice so jim prosti čas, da si razvedré duhá in ukrepé telo, da jim je mogoče, po preteklem tem lepem času z nova nastopiti težavno pot služnikov Modric. Prosti čas počitnic želé kolikor mogoče porabiti v svojo zabavo in to iščejo po prirojeni šegi našega národa v veseli družnosti. V svrho zabave in gojitve idejalnih nazorov mladeniških src se zbirajo v skupnih večerih, kjer razvijajo drug drugemu svoje ognjevite misli in se navdušujejo za vstrajno delovanje domovini in človeštvu v prid; napravljajo skupne izlete, da upoznavajo krasno svojo domovino in čuda, katera krije v svojem naročaji; prirejajo si dijaške veselice, na katerih tekmujejo v petji, govoru in dramatičnem uprizarjanji. Negujoč lepo navado vesele družitve priredé tudi v letošnjih počitnicah slovenski abiturijenti sijajno veselico, ki obsega, kakor smo zvedeli, zelo zanimive in obširne točke. Glavna izmej vseh je pač sijajna „Beseda“,

pri kateri bode občinstvo čulo iz mladeniškega ognja napolnenih prs prekrasno Mašekovo skladbo, katere Ljubljana že več let ni slišala, namreč „Kdo je mar?“ spremljan od vojaške godbe. Dalje se bode pela „Dijaška“, nova, za to veselico prirejena skladba občeznanega slavnega skladatelja g. Nědveda. Pevske zbore bode dirigoval že večkrat z naudušenjem priznani g. Hubad, ki je baš letos dovršil svoje študije na konservatoriju. Solo-petje se je izročilo tudi čilima in izvrstnima močema, gg. Bučarju in Pajsarju, ki posvaščata svoje moči glasbi na dunajskih glasbenih šolah. Z ozirom na toli krasen program je le želeti, da občinstvo z mnogoštevilno vdeležitvo povrne trud in napor naši nadepolni mladeži, kajti gotovo ji bode to jedino plačilo za njeno požrtovalnost in ob jednem najboljše bodrilo za nadaljnje vztrajno delovanje na národnem polji.

(**Petindvajsetletnico mature**) so praznovali, kakor čitamo v „Slov. Gospodarju“, minoli ponedeljek v Mariboru gospodje, ki so leta 1865. na tamošnji gimnaziji napravili maturo. Od 26 abiturijentov se je vdeležilo petindvajsetletnice 14 gospodov in sicer: Dr. Sernec, notar dr. Firbas, dr. Turner, vojaški zdravnik dr. Miglič, župniki Janžek, Gmeiner in Rojko, profesorji Poljanec iz Novega Mesta, Šantelj, Plohl in Fras iz Gorice, dr. Glaser iz Trsta, kmet Petelinšek iz konjiškega okraja in Fric pl. Gasteiger.

(**Nevihta.**) Dné 12. julija popoldne drvila je od Drave proti Muri čez ormoško-ljutomerske gorice strašna nevihta, ki je provzročila veliko škodo. Prva strela je udarila na Kajžarju in požgala tri poslopja, druga je užgala na Vitanju jedno poslopje, tretja je udarila v zvonik v Kogu in ubila pod zvonikom stoječega cerkovnika.

(**Izdajatelj novega lista „Slovenski Dom“, g. Šumi**), je sinoči v razburjenosti nenevarno ostrelil tiskarskega faktorja Drag. Hribarja. Vzrok bode pokazala sodnijska preiskava. Gosp. Franc Šumi se je sam naznanil mestni policiji, ki ga je oddala v preiskovalni zapor na Žabjeku.

(**Občinske volitve v Žminju.**) V občinskem zastopu v Žminju v Istri je bilo doslej 20 Hrvatov in 10 Talijanov. Pri zadnjih volitvah v ponedeljek je bilo izvoljenih 30 hrvatskih zastopnikov.

(**Nova parobrodna zveza s Trstom.**) „Naši Slogi“ se poroča iz Senja, da tamošnji veletržec F. vitez Olivieri namerava kupiti od nekega društva parobrod, ki bo pod imenom „Vitez“ plovil med Senjem, Reko in Trstom po enkrat na teden. Vožnja se bode pričela koncem tega meseca.

(**„Slov. pevskega društva“ odbor**) naznanja, da se preloži glavna vaja, ki bi morala dné 27. t. m. v Ptuji biti, iz važnih vzrokov na 30. dan t. m., to je sredo ob 6. uri zvečer. Vsi pevci, koji v Mariboru sodelujejo in katerim je moč vdeležiti se, prošeni so, da gotovo k tej vaji pridejo.

(**Zgorela**) je pri Gradci v noči 21. julija hmeljarnica bratov Reininghaus. Škode je nekda do 100.000 gld.

(**Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.**) Č. g. Simon Črnoša, župnik v Pišecah, je dobil župnijo sv. Elizabete v Slov. Gradcu; č. gosp. Fr. Nendl, kapelan v Šentilju, gre v začasni pokoj, na njegovo mesto pride č. g. Marko Tomanič iz Trbovelj; č. g. M. Stoklas, kapelan v Reichenburgu, pride k sv. Vidu na Planini. Nameščeni so čč. gg. novomašniki: Fr. Hurt v Podsredi, Franc Janežič v Slov. Bistrici, Fr. Valenko v Reichenburgu in Anton Veternik v Trbovljah.

(**Na štirirazredni deški ljudski šoli v Škofji Loki**) je bilo 296 učencev; za višji razred je sposobnih 228. Poučevalo je s katehetom 7 učiteljev. V letnem poročilu je g. učitelj Bogomir Krenner priobčil spis: „Vzgojni pomen petja.“

(**Uvoz parkeljnate živine iz Primorja.**) Ker kuga v gobcu in parkljih po Primorskem trajno pojema in je zdaj samo še v občini Novigrad političnega okraja Volovskega razširjena, zato c. kr. deželna vlada kranjska dné 21. aprila t. l., št. 4792, razglašeno uvozno prepoved za parkeljnato živino s Primorja zdaj omejuje na okrožje političnega okraja Volovskega. — Zatorej odredbe, predpisane v zgoraj navedenem razglasilu, ostajajo v veljavnosti samo zoper uvažanje parkeljnate živine iz okraja Volovskega. — V ostalem se pa politična podoblastva opozarjajo, da morajo strogo izvrševati predpise o živinskih potnih listih zlasti na živinskih sejmih.

(**Poziv krojačem!**) Vsled večstranskih željâ otvoril bi krojaški mojster gosp. M. Kunc v Ljubljani na c. kr. obrtni šoli 14 dnij do jednega meseca trajajoč tečaj za prikrojevanje moške obleke. Podlaga pouku bode ravnokar izšla njegova knjiga „Die Zuschneidekunst“, o kateri so se razni veščaki soglasno jako pohvalno izrazili. Ako se oglasi zadostno število, pričela bi šola tekom prihodnjega meseca, ko bode gotova slovenska izdaja imenovane knjige. Natančneje podrobnosti, posebno gledé na šolnino, katero bode treba plačati, določile se bodo po številu onih, ki se oglasé, in se bode posamičnike potem obvestilo. Kdor se misli oglasiti za vsprejem v to šolo, obrne naj se pismeno semkaj pod naslovom: M. Kunc v Ljubljani. V šolo vsprejmejo se le taki, ki so se popolnoma izučili krojaške obrti. — Slovenski listi so uljudno naprošeni, da objavijo ta poziv.

(**Sv. oče posestnik na Francoskem.**) Nedavno umrša markiza de Blessis Belliere je sv. očetu zapustila lepo palačo v Parizu, na deželi pa prostoren grad Moreuil z lepo kapelico in obširnim posestvom.

(**V otroškem vrtu**) družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu poleg Trsta vršil se je včeraj teden konec šolskega leta prav slovesno. Otročiči so prišli v praznični obleki, nekatere matere, predsedništvo in nekaj rodoljubov. Po molitvi so otroci odgovarjali glasno in v lepi slovenščini. Vrtnarica gdč. Irma Fabiani je popolnoma storila svojo dolžnost. Po izpraševanju so otroci zapeli cesarsko pesem. Predsednik gosp. D. Martelanec je navzoče matere vspodbujal, naj bi vedno in rade svoje otroke pošiljale v ta zavod. Tajnik gosp. kapelan V. Počivalnik je med otroke razdelil več svetih podobic, katere je poslalo glavno vodstvo iz Ljubljane.

(**Cvet in sad.**) Na vrtu mariborskega deškega semenišča je hruška, ki ima poleg zrelega sadja lepo razvito cvetje.

(**Na babiški učilnici v Ljubljani**) se začne zimski tečaj učenja za babice v slovenskem jeziku 1. dan oktobra 1890. l. in pripusti se k temu vsaka učenka brez plačila, katera more dokazati, da je za to po postavi sposobna. Tiste učenke s Kranjskega, ki mislijo prositi za ustanovljene štipendije iz šolskega zaloga, katerih se v tem zimskem učilnem tečaji podeli 10, vsaka po 52 gl. 50 kr., in prositi za pravilno povračilo troškov potovanja tu sèm in nazaj domov, morajo svoje prošnje izročiti gotovo do 15. avgusta t. l. dotičnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu. V teh prošnjah morajo, kakor to postava veleva, dokazati svoje uboštvo in lepo vedenje, potem da še niso nad 40 let stare in da so po lastnosti svojega razuma in telesa pripravne, naučiti se babištva. Opominja se, da se ne bode jemal ozir na prosilke, ki ne znajo brati.

Raznoterosti.

— Velik požar. Iz Budimpešte se poroča: V Roženavi, gömörerski komitat, bil je strašen požar, trajajoč 12 ur. Ogenj je upepelil 60 do 70 zasebnih hiš in druga javna poslopja kot: hranilnico, sinagogo, lekarno, samostan, frančiškansko cerkev in zvonik. Neki kupčevalec steklenih stvari je umrl strahu.

— Ribica v mleku. Iz Gradca se poroča: Nedavno je prinesla mlekarica tukajšnji družini mleko, kakor po navadi. Ko je prelila mleko v drugo posodo do roba, prikazala se je na vrhu živahna ribica. Ali je prišla ta živalica pri zalivanji mleka z vodo vánj, ali kje drugje?

— Izvrstni plavar. Danski plavar po imenu Tragardh je preplaval, kakor se poroča iz Kodanja, morsko ožino med Danskim in Švedijo. V morje je skočil pri Helsingöru in stopil čez pet ur na suho pri Helsingborgu v Švediji. Zrak je bil precéj hladan in veter močan, a vendar se je predrzni plavar prav dobro počutil, ko je priplaval v zadnje imenovano mesto. Pred njim je le neki Akei, rodom Švedec, preplaval omenjeno morsko ožino.

— Izseljevanje Evropejcev v Ameriko. Kakor zagotavljajo poročila, selijo se v Ameriko najbolj Nemci. Zadnje leto se je izselilo v Ameriko 106.558 Nemcev. Za temi iščejo sreče v Ameriki najbolj Angleži, potem Irci, Škandinavci, Italijani, Rusi in Poljaki.

— Škandalozni dogodek v francoski bolnišnici. V Parizu je spravil mož bolno svojo ženo v bolnišnico, da bi prišla zopet k ljubemu zdavju. Ko pride omenjeni mož zopet čez nekoliko časa v bolnišnico obiskat svojo soprogo, najde v njeni postelji druzega bolnika. Svojo bolno ženo je iskal zastonj po vsej bolnišnici. Konečno se je pokazalo, da je žena vže prvega dne umrla v bolnišnici ter bila sežgana, ker je ni nikdo poznal. Lahkó si mislimo, kako je prestrašila moža ta novica. Tako se godi po pariških bolnišnicah, odkar so vzeli vročekrvni republikanci redovnikom in redovnicam oskrbovanje in nadzorovanje bolnišnic.

— Transkaspiška železnica. Zgradba te železnice jako hitro napreduje. Emir buharski je torej brž opomnil generala Annenkova, graditelja železnice, da ne more dovoliti, da bi v njegovej državi možje in žene vse vprek sedelo po vagonih. Na to je odgovoril general Annenkov, da bodo prirejeni za dekleta in žene posebni vagoni z zavesami na oknih. Sicer se bode ostro pazilo na to, da se bode vozil moški spol v drugih vagonih, kakor ženski.

— Utrjenje telesa. Ta lastnost se kaže posebno pri takozvanih naravnih narodih. Angleški potovalec Kennan pripoveduje, da je videl na reki Leni v Sibiriji Jakute, ki so vkljub 32° mraza sedeli v prav priprosti obleki ter se pogovarjali. Jurij Steller pripoveduje o svojem popotovanji v Kamčatki: „Če sem jaz drgetal mraza pod debelimi kožuhi, videl sem Itelme in njih otroke v kublanki, ki še niti popolnoma života ne pokriva, da jim ni bilo — čisto nič mraz.“

— Nova bolezen krompirja. V francoski vednostni akademiji so govorili udje Prillieux in Delacroix o novi bolezni med krompirjem, ki je bila v pariški okolici in po drugih krajih konštatovana. Bolezen pa ne provzroči nikaka žuželka niti gliva, temveč morski koper (Crithmum maritimum), ki uničuje prekoristno rastlino v deblu ter se širi proti perju. Ta bolezen je tako škodljiva krompirju, kakor krompirjevec. To imé znači hrošča, ki je istotako pogubljiv krompirju, kakor trtna uš vinski trti.

— V življenju in smrti združena. V Purksbrucku se je vršil izreden pogreb Lepo okrašeni mrtvaški voz je peljal na pokopališče dva zakonska, ki sta oba jednega dopoldné umrla. Mož je imel 74, soproga pa 78 let.

— Elektriška razsvetljava v Sofiji. Občinski svèt v Sofiji je sklenil mestu elektriško razsvetljavo preskrbeti. Ta razsvetljava bo stala do 700.000 frankov.

Telegrami.

Dunaj, 23. julija.*) Po današnjem sklepu enkête za združenje predmestij z Dunajem imelo bode mesto 19 okrajev. Prihodnji občinski zastop bode štel 129 članov. Župana bode volil občinski zastop, potrdil pa cesar.

Praga, 24. julija.*) Vsled cesarjeve naredbe bo na češkem vseučilišči osnovan češki bogoslovni oddelek.

Karlovi Vari, 24. julija.*) V politiških krogih se govori, da pojde bolgarski princ jutri v Coburg.

Sarajevo, 25. julija. Na predlog essad-effendija Kulovicza je sklenil občinski zastop, ministru Kallayu v Sarajevu postaviti spomenik v priznanje njegovih zaslug za mesto in deželo.

Berolin, 24. julija. „Nordd. Allg. Ztg.“ odločno trdi, da je članek v „Hamburger Nachrichten“ v popolnem nasprotju z nazori odločilnih krogov v Nemčiji.

Belgrad, 23. julija.*) Kralja Aleksander in Milan sta danes odpotovala v Niš, kjer ostaneta več tednov. Protić spremlja kralja. Ristić odpotuje v Vranjo, kjer je že Belimarković.

Kodanj, 24. julija.*) Kralj je podelil nadvojvodi Karolu Ljudevitu slonov red.

Bruselj, 23. julija.*) Kralj je danes sprejel adreso občinskega zastopa ter naglašal, da je nad strankami, ki imajo vse enake pravice do njegovega zaupanja.

London, 24. julija.*) Mejnarodna konferenca je zvršila svoje delo. Resolucija o pogodbah pri mejnarodnem sodišči je sprejeta z nekaterimi izpremembami.

*) Iz konfiskovanega lista.

Umrli so:

21. julija. Rozalija Klopčič, posestnikova hči, 17 let, Florijanske ulice 24, jetika.

22. julija. Frančiška Lampel, paznikova hči, 19 let, Tržaška cesta 19, morbus brigthii. — Ivan Fabian, delavec, 40 let, Hrenove ulice 15, jetika. — Karolina Milek, umirovljena učiteljica, 38 let, Žabjak 6, jetika. — Marija Vidic, delavka, 26 let, Poljanski trg 5, srčna hiba.

23. julija. Ivan Žagar, delavčev sin, 7 mesecev, Streliške ulice 11, katar v črevih.

V bolnišnici:

21. julija. Marija Mittag, delavka, 28 let, jetika.

22. julija. Elizabeta Kus, gostija, 63 let, emphysem.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
24	7. u. zjut.	735·3	16·4	sl. svzh.	oblačno	3·30 dež
	2. u. pop.	736·6	18·4	sl. vzh.	„	
	9. u. zveč.	737·9	17·0	brezv.	„	

Srednja temperatura 17·3° za 2·2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

25. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld.	45 kr.
Srebrna „ 5½ „ 100 „ „ 16% „	89 „	35 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „	10 „
Papirna renta, davka prosta	101 „	25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	982 „	— „
Kreditne akcije	303 „	70 „
London	116 „	05 „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	21½ „
Cesarski cekini	5 „	51 „
Nemške marke	56 „	75 „

Razpis službe. (3–2)

Na slovenskem zabavišču družbe sv. Cirila in Meteda pri **sv. Jakobu v Trstu** je izpraznjeno mesto

otroške vrtnarice

z letno plačo štiri sto (400) goldinarjev.

Podpisano vodstvo sprejema prošnje s potrebnimi prilogami do konca tekočega meseca.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, 15. julija 1890.

Prvo žrebanje 14. avgusta. **Komad le 1 gold.** **Prvo žrebanje 14. avgusta.**

Srečke dunajske razstave

2 glavna dobitka vsak 50.000 gld. vrednosti.

Srečka je veljavna **za obojno žrebanje.** *Drugo žrebanje* **15. oktobra.**

Srečke po 1 gld. dobé se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani. (20–3)

Ravnokar je izišla knjiga:

Izpovedanja bivšega prostomisleca. TAXIL:

18 pôl 8°.

Cena **60 kr.**, po pošti **65 kr.**

Dobiva se

v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Po krati rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zôb.

Nova ameriška

Lepota zôb. **zobna glicerin-crême**

(preskušena od zdravstvene oblastnije)

KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi, c. kr. dvorni zalagatelji *na DUNAJI.*

Dobiva se pri vseh **lekarnah** in **parfumerijah** itd. 1 komad **35 kr.**

V Ljubljani pri lekarnarjih **Erazmu Birschitzu, Vilj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju**, dalje pri **C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju.** (52–52)

Glavni zastop za Kranjsko

ogersko-francoske zavarovalnice

(Franco-Hongroise)

oskrbuje sedaj gospod

FRANC DRAŠLER

v Ljubljani, Št. Jakobski trg, Rožne ulice II

ter se priporoča v obilna zavarovanja škod provzročenih

po ognju, po toči, po strtji šip, po telesnih poškodbah, na doživetje ali preživetje

po vseh mogočih kombinacijah, zagotavljajoč pošteno, nizko ceno in točno odškodovanje takoj po cenitvi provzročene škode. (2–1)

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Najcečje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta **1373** po prijorji **Pierre Boursaud.**

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) **ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi čeljusti.**

Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozorujé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — **najboljši in edini lek proti zobobolu.**

Tvrdka **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (47)

OLJNATE BARVE

v

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo

priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža (55)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Izdajatelj: Matija Kolar. Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.